

NEB

NEMZETI EMLÉKEZET BIZOTTSÁGA

CSOHÁNY LÁSZLÓ, DR.

1929. augusztus 28. Mezőcsát, Borsod vármegye – 2004. október 1.
Budapest

A miskolci Fráter György Katolikus Gimnáziumban érettségizett 1948-ban. Pécsi joghallgatóként önként jelentkezett hadbírónak, 1952. január 8.-augusztus 1. között Budapesten elvégezte a tartalékos hadbírói tanfolyamot, közben jogi diplomáját is megszerzte. 1953-1955 között a Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetem hallgatója volt. Németül, franciául, oroszul középfokon beszélt. 1953-ban felvették a Magyar Dolgozók Pártja tagjai közé, 1956. novemberben belépett a Magyar Szocialista Munkáspártba.

1952. augusztus 2.-december 31. között hadnagyi rendfokozatban a Budapesti Központi Katonai Ügyészségen volt ügyészségi fogalmazó, 1953. január 1.-1953. november 17. között a Debreceni Katonai Ügyészségen nyomozó ügyész. Ezután a Katonai Felsőbírószágon tanácsjegyző 1953. november 18.-1955. február 13., a 6. lövészhadtest Katonai Bírószágon Székesfehérvárott hadbíró 1955. február 14.-1955. október 14., a 3. lövészhadtest Katonai Bírószágon Kecskeméten bírószági elnökhelyettes 1955. október 15.-1957. március 3. között, közben 1955. június 15-én főhadnaggyá léptették elő. Az 1956-os forradalom alatt fegyveresen részt vett a 3. lövészhadtest hadbírószága kecskeméti épületének védelmében, utána „a rögtönbíráskodásban kezdettől fogva részt vett, ezáltal a rend és közbiztonság megszilárdításában érdemeket szerzett”. 1956. december 30-án 600 Ft pénzzutalmat kapott „jó munkája jutalmául”. Az újabb, ez alkalommal 500 Ft pénzzutalmat 1957. szeptember 28-án kapta.

1957. március 4.-1958. július 13. között a Debreceni Katonai Bírószágon elnökhelyettese, 1958. június 1-jétől századosi rendfokozatban. 1958. július 14-től 1959. október 8-ig a Budapesti Katonai Bírószágon volt ítélobíró, közben 1959. május 21.-1960. június 30. között a Kaposvári Katonai Bírószágra vezényelték. 1959. október 3-ától bírói beosztásából való felfüggesztése mellett vizsgálatot folytattak le vele szemben a „szocialista erkölcsbe” ütköző magatartása (ezért már többször megfeddték), illetve szolgálati titkok megsértése miatt (1959. szeptemberben egy magánbeszélgetés során kijelentette, hogy egy „ellenforradalmi” ügyben „4 halálos ítéletet fog hozni”). Október 8-án bírói beosztásából felmentették, november 15-én fegyelmi úton tartalékos tiszti állományba helyezték. Az igazságügyi szolgálat lezárulása után a Kisipari Szövetkezeti Biztosító Intézetnél volt vállalati jogász 1959. november 1.-1964. december 31. között, majd az Építésügyi és Városrendezési Minisztériumnál jogtanácsosként dolgozott 1965. január 1-től.

Az 1956-os forradalmat követő kádári megtorlás során 1957. szeptember 4-én Kaposvárott statáriális eljárásban halálra ítélte Herczegh Józsefet, akit – miután kegyelmi kérelmét a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa elutasította – 1957. október 4-én

kivégeztek. 1958. október 9-én Budapesten halálbüntetést szabott ki Gyulai Lajosra, s mivel másodfokon dr. Sömjén György őrnagy tanácsa 1958. december 1-jén helybenhagyta az elmarasztalást, az ítéletet december 3-án végrehajtották. 1958. október 1-jén Lukács László halálos ítéletét hirdette ki. A dr. Sömjén vezette másodfokú tanács 1959. január 7-én helybenhagyta az elmarasztalást, s Lukácsot január 13-án kivégezték. A Lukáccsal és társaival szemben indított büntetőeljárásban 1958. október 1-jén Budapesten életfogytig tartó börtönbüntetésre ítélte Czermann Lajost és Tumbász Ákost. A másodfokú büntetőeljárás során dr. Sömjén halálbüntetésre súlyosbította ítéletüket 1959. március 25-én, kivégezték őket március 28-án.

1959. április 7-én Budapesten halálra ítélte Zöld Ádámot, aki 1959. május 15-én, a másodfokú büntetőeljárás előtt három nappal a Mosonyi utcai rabkórházban elhunyt.

A budapesti XX. kerületi nemzetőrökkel szemben indult büntetőperben 1959. szeptember 24-én Budapesten halálra ítélte Antal György, Kálmán Béla, Kovács Kálmán és Kovács Tibor vádlottakat. A másodfokú büntetőeljárás során dr. Szimler János hadbíró alezredes tanácsa 1960. január 8-án életfogytig tartó börtönbüntetésre enyhítette az elmarasztalásokat. A dr. Csohány vezette tanács a már említetteken kívül számos perben, köztük 1957. december 30-án a Csorba László alezredes és társaival (Debreceeni Forradalmi Bizottmány) szemben indított büntetőeljárásban számos súlyos börtönbüntetést is kihirdetett.

KITÜNTETÉSEI

Magyar Népköztársasági Érdemérem bronz fokozata (1952)

Munkás-Paraszt Hatalomért Emlékérem (1957)

Haza Szolgálatáért Emlékérem arany fokozata (1957)

FORRÁSOK, IRODALOM

Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézet és Múzeum Központi Irattár 330/234, 323/880.

Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára XIX-E-1-q. 80/1958. Az ítéldbíró áthelyezése Debrecenből Budapestre, 1958. július 9.

1956 kézikönyve. III. Megtorlás és emlékezés. A kézikönyv főszerkesztője Hegedűs B. András, a kötetet szerkesztette Kende Péter. 1956-os Intézet, Budapest, 1996. 59., 142., 146., 156-157., 161., 200., 259., 279.

Eörsi László: 1956 mártírjai. 225 kivégzett felkelő. Budapest a forradalom napjaiban. Szentpétery Tibor fotóival. Rubicon-Ház, Budapest, 2006. 38., 78., 125., 217., 227.

Zinner Tibor: Utak és tévutak a XX. századi magyar felsőbbíráskodás káderpolitikájában '56 után. In *A Kúria és elnökei III.* A kötetet szerkesztette Bódiné dr. Beliznai Kinga. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2015. 177., 179., 181.